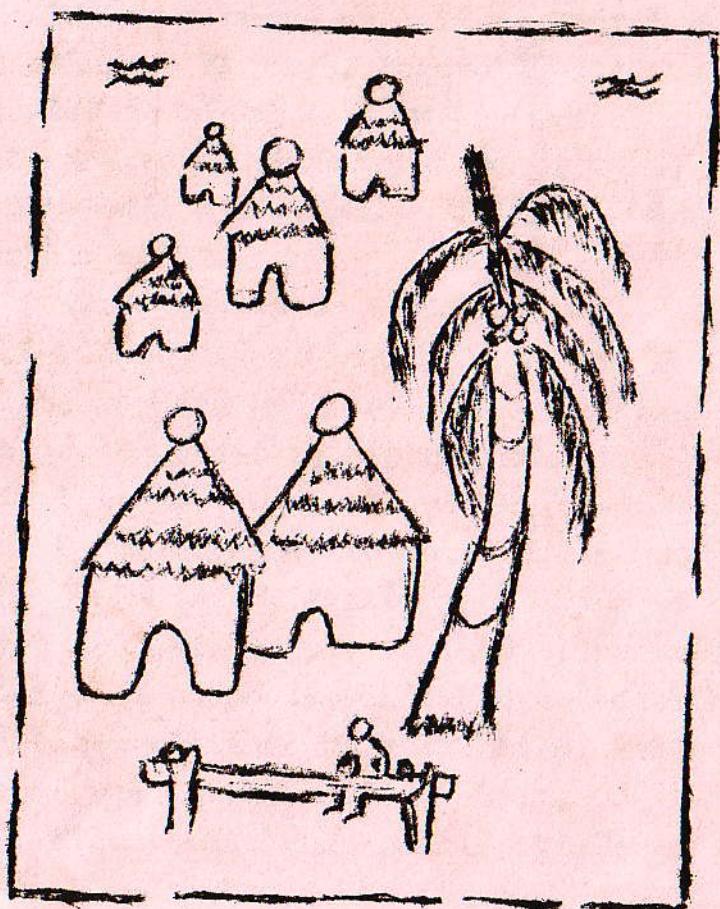

35 Frs.

Kídeewú-dié

Kíðæswú-déss kutoluú

Kíðæswú-déss íba waagálííná 'Sú-lfuvú' ge bokóni bosúu búu nakúrvu-daá bánýáá ína sísí: Kíðæswú-déss búu. Kíðæswú-déss íba wén-zéé Kóóliwá ge. Kpangalam na kídés wísi raagaliúqé fárándí nbilé. Buwóró ge baagálíí Búu-daá bekédi kíðærewu-daá. Kúboní weení waegédé we níbááwu né, ilé ge bánýáá sísí: Wúro-Baanya Kíðæswú. Bugutoluú sísí bam. beagédé ná níbááwu. Bínwílíí sísí: bogoobiya nebérə wóngoní bakádını́ bowóró. lfuvú lénlé Kíðæswú-déss íba waagálíí qidáare, Baasáaru fárándí nbilé.

Wenbí biigágusu we lfuvú né, yóóni riké-riké-roozí ge baagálíí lfuvú. Nnaamú né, baaya qamá ge ndendí, nebérə, Táágbá-déss nebérə, Dukore-déss; nebérə, Cícauwú.

"Bánýáá sísí: lfuvú né, biigéss lizóo ge"

Wenbí burroozí Kíðæswú-déss íba woogóni bosúu búu-daá né, yooráa wenbá bána we bón-goyóó né, báa boogóni si botóyoo we nyñní, badánbúzí bakpa búu-daá. Kíðæswú-déss íba ibá begéss kóólináa ge kpenkpéñwá. Bedéss kóólíú tímére waabesíná we séédi Kóóli.

Kíðæswú-déss íba waagálíí lfuvú na bokóni bosúu búu-daá bedéss kíbíñqé né, Kpangalam, Caaváádi, Kadambara, Bírini, belé bónghóní bosúu bedéss bedéswá nbilé.

Kídesewú-dés, qánnáa kowuro bóóni 2:
- Caátakurá-dés na Wúro-Akoriko-dés

Kídesewú-dés wúrowá-dés yirá wenbá beeqi
kowuroc né ndó:

- 1.) Wúro-Baanya Kídesewú. llé woozuvuná
Kídesewú-dés téédu.
- 2.) Wúro-Asawú
- 3.) Wúro Akpomáaji
- 4.) Wúro Akóndo
- 5.) Wúro Akoriko II. llé waamu ná Jááma.
- 6.) Wúro Caatíkpi
- 7.) Wúro Baanya II. llé waamu ná Faráns.
- 8.) Wúro Niíle Baanya
- 9.) Wúro Niíle Jeeniwés
- 10.) Wúro Kúra Caanyááwu. llé waagálzé
na Kídesewú-dés qibimbidé-ró.
- 11.) Wúro Caá-Jébó Wúro-Gúúní.

Kídesewú-dés nba-dés tím-daá né, Kpan-
galam nba wáava ná we laadó wenká karó
bozuwáa dó né. Baajáñ basú Wúro-Kúra Caa-
nyááwu zaamááni wenki né, bidés zaamááni ge
waagágus téédu.

Kídesewú-dés n̄ba-dés tím-daá né, s̄isi;
Wúro-Kúra weení weedí Wúro-lsóo Bírini né,
vlé waazii ná Wúro-Akoríko kowúroo.

Büga wúro-Baanya II né, Kpárátáawú
Wúro-Buraáma waazii ná vlé kowúroo. Waadásii
ná Wúro-Niile Jeeniwé.

Büga Wúro-Isifu Ayévá, vlé waazii ná
Caá-Jobó Wúro-Gúuni. (vers 1959-60).

Kídesewú-dés n̄ba-dés l̄zóo ge bányaá
s̄isi: "Wúro-Kundé". Đoo kúboní Wúro-Baanya
Kídesewú waagálíi. L̄fvlvú na cikóni isúu búv-
daá né ge waana b̄dées l̄zóo kam. Bügées Ziini
Kúboní dō ge; nge kúnjmati ná yé kifééri yé
s̄isi: m̄ó móégés l̄zóo ge. Báa wé ge nyánjáádu,
koni m̄ó mójó, nyánnáa wenbi nyózoolée né.
fína ge kúján kifééri yé kudées yíde s̄isi:
m̄ó ge bányaá "Wúro-Kundé". Kídesewú-dés
Búv-daá ge l̄zóo kam kogowená. Bányaá Wúro-
Kundé dō né, b̄nlá ge nyazi kítangbalvú dō
buka bügées boowó iráa wánzvú kudaá bánláá.
L̄zóo kam, báa wé ge booyuú, bánváa k̄e ge.
Asée kelimbiré kúfvlvndé baasi ge kedéndii.
L̄zóo kam, kedées fóózíre ndó:

- A bügées téswu coóo wé káále, nge baava

ke kelimbíré yáá naám báá alú, báá abaalú ge booyuú, wenbi bérína bozoolee nés, bónyüuwúu.

A ngú doñ wesenyesi ná trú(niibiiká waama ná trú) ya, nge boojozí lím babíri ke, beléki beléki, bínndém alaafíya.

Lizóo Wúro-Kundé, báá béní weeni ge bánlaá ke. Kídesewú-déé, lizóo kaám kanáábílé.

Wenbi buroozí leleseqdó bándííri lizóo kaám né.

Doo caanawú, a nyóóbó ge nyáánjmáti ná ke, kónbusí nya qvdo ge. Wenbi buroozí kadán-dajmáti né, trú alú naáru woobo ná tsíñ uyáa ke, amá bika idanjmáti ná ke. Lcán ise ikpé uðaána né, nge waazi.

Buján búdýa ge sisi: a bozoolee si bana kaám, asée baadííri naaní na bvcó a wentí twes né, batílí tı.

Kídesewú-déé, Kóóliwá baasi, dánnaá séédiwá natúdoozo wentí tıdási né:

Dukéénwá, na Nílcéwá, na Móóláwá.
Wenbi Kídesewú-déé yáási kée né nbülé.

Mogoobiya aláa na abaaláa Tem kalaqáa,
tákaradá kúna, kígées kúnvulísi qáázá-dó ge.
kínvullí qáa caanadóm wentí qoo qájaájaanáa
waalá b̄i ge qédées tsevúlásí wozúu susuwúu
né.

Amá dénveerim m̄i sis̄: téédi cíko ge
qáñb̄uzi qíñmáa. Bulé né, a weení nyi sis̄:
weená b̄idées izáfúlúde téédi natúrv-roczí
né, wánb̄uzí ikáñmaa qáa wentí t̄iríja tiws
né, b̄ika qib̄uzi qunyóózí qilá n̄jünáa
t̄iganáa qánlám ti né.

Dédées adiréési ndó:
Tem ñmáádi EDITEM
B.P. 171 Sokodé.

Múgoobú Caanyaawu Kpeegúuni "Móóru "

1ère édition Mai 1986.
2ème édition Août 1989.